

110. OBVESTILO O DRUGEM ZATIRANJU AMERIŠKEGA ŠKRŽATKA, PRENAŠALCA ZLATE TRSNE RUMENICE - 08.07.2016 11:13 - Zaključeno



Zatiranje ameriškega škržatka je v Vinorodni deželi Posavje obvezen ukrep za preprečevanje širjenja zlate trsne rumenice za vse imetnike vinske trte.

V vinogradih, kjer pri prvem zatiranju ameriškega škržatka niste uporabili pripravka ACTARA 25 WG, je potrebno v času druge dekad julija opraviti drugo zaščitno tretiranje. Ravno tako je potrebno tretiranje izvesti, če se je na rumene lepljive plošče v enem tednu ulovljenih 4 ali več škržatkov. Za varstvo lahko uporabite:

V vinogradih za pridelavo grozdja, brajdhah in ohišnicah na razmejenem območju (celotno območje Vinorodne dežele Posavje; žarišča okužbe in varovalni pasovi žarišč okužbe) pripravke ACTARA 25 WG (v odmerku 200 g/ha; 3x v rastni dobi; ni namenjen proti grozdnim sukačem), RELDAN 22 EC (1,6 l/ha; 1x v rastni dobi; deluje tudi proti grozdnim sukačem), oz. v ekološki pridelavi pripravke na podlagi piretrina (KENYATOX VERDE [0,7-0,8 l/ha], FLORA VERDE [1,6 l/ha], VALENTIN EKO INSEKTICID IZ NARAVNEGA PIRETRINA KONCENTRAT [0,7-0,8 l/ha] in BIOTIP FLORAL [1,6 l/ha]).

V matičnih vinogradih, matičnjakih in trsnicah na razmejenem območju:

V **matičnih vinogradih** opravite drugo zaščito okoli 2 do 3 tedne po 1. tretiranju (do 15. julija) s sredstvi: ACTARA 25 WG (200 g/ha), DECIS 2,5 EC (0,5 kg/ha; s tem tretiranjem lahko zajamete tudi grozodne sukače); RELDAN 22 EC (1,6 l/ha; s tem tretiranjem lahko zajamete tudi grozodne sukače) ali pripravki na podlagi piretrina (proti grozdnim sukačem sta registrirani sredstva Flora verde in Biotip floral). Tretje tretiranje bo sledilo konec julija, prva dekada avgusta, s sredstvi ACTARA 25 WG (200 g/ha), DECIS 2,5 EC (0,5 kg/ha) ali pripravki na podlagi piretrina, če so na rumene lepljive plošče ulovljeni odrasli škržatki.

V **matičnjakih** drugo tretiranje opravite okoli 2 do 3 tedne po prvem tretiranju (do 15. julija) s sredstvom ACTARA 25 WG (200 g/ha) ali DECIS 2,5 EC (0,5 l/ha). Tretje tretiranje sledi (konec julija, prva dekada avgusta), če so na rumene lepljive plošče ulovljeni odrasli škržatki; s sredstvom ACTARA 25 WG (200 g/ha) ali DECIS 2,5 EC (0,5 l/ha).

V **trsnicah** opravite drugo tretiranje do 3 tedne po prvem (do 15. julija) s sredstvom ACTARA 25 WG (200 g/ha) ali DECIS 2,5 EC (0,5 l/ha). Nadaljnja tretiranja sledijo 2 do 3 tedne kasneje, če so na rumene lepljive plošče ulovljeni odrasli škržatki; s sredstvom ACTARA 25 WG (200 g/ha) ali DECIS 2,5 EC (0,5 l/ha).

Podatki o fitofarmaceutskih sredstvih za zatiranje ameriškega škržatka

Actara 25 WG je sistemski insekticid z rezidualnim načinom delovanja, ki učinkovito zatira ameriškega škržatka, zato tretiranja običajno ni potrebno ponoviti. Pripravke učinkovito zatira vse razvojne stadije ameriškega škržatka. Najbolj je učinkovit, če ga uporabimo v zgodnjih stadijih ličinke (L₁ do L₃). Uporabljamo ga v odmerku 200 g/ha. Dovoljena so največ tri tretiranja na istem zemljišču v eni rastni dobi, sredstvo se uporablja v presledkih 21 dni. Kot manjša uporaba je sredstvo dovoljeno za zatiranje ameriškega škržatka v trsnicah in matičnjakih in sicer največ tri tretiranja v eni rastni dobi v presledkih 21 dni. Sredstvo Actara 25 WG je prepovedano uporabljati pred ali med cvetenjem trte. Uporablja se ga lahko le takrat, ko ni veta.

Pri tretiranju vinske trte je potrebno preprečiti onesnaženje vodotokov, vodnjakov, jezer in vodnih izvirov tako, da tretiramo v oddaljenosti najmanj 20 m od njih. Actara spada med sistemna sredstva in je razvrščena kot nevarna za čebele, zato je treba sredstvo uporabiti **po končanem cvetenju trte**. Pred tretiranjem je treba odstraniti vso cvetočo podrast v vinogradu in njegovi neposredni bližini. Pri uporabi pripravka Actara je potrebno paziti, da rastlina ni v stresu, v tem primeru je namreč delovanje tega sredstva slabše.

Reldan 22 EC v odmerku 1,6 l/ha deluje na odrasle stadije ameriškega škržatka in se lahko uporablja na razmejenih območjih zlate trsne rumenice z dovoljenim UMHV/R za nujne primere v času od 23.05.2016 do 23.09. 2016; v temdmerku se lahko uporablja samo v vinogradih za pridelavo grozdja, ki je namenjeno za predelavo v vino. Uporaba v vinogradih za pridelavo namiznega grozdja v temdmerku ni dovoljena.

Preprečiti je treba onesnaženje vodotokov, vodnjakov, jezer in izvirov tako, da se upošteva predpise s področja varstva voda. Lahko ga uporabljamo v oddaljenosti več kot 75 m litorisne širine od meje brega voda 1. in 2. reda. Če uporabljamo šobe za zmanjšanje zanosa (drifta), se varnostni pas do površinskih voda lahko zmanjša, vendar pa mora celotno območje vinograda izpolnjevati pogoje glede zmanjšane varnostnega pasu. Varnostni pas se v tem primeru lahko zmanjša na:

- 40 m ob uporabi šob s 50 % zmanjšanjem zanosa FFS ali na
- 30 m ob uporabi šob s 75 % zmanjšanjem zanosa FFS ali na
- 15 m ob uporabi šob s 90 % zmanjšanjem zanosa FFS.

Varstvo pri delu. Pri ročanju s koncentriranim sredstvom mešanju škropilne brozge, polnjenju in čiščenju rezervuarja mora delavec uporabljati zaščitno obleko (delovni kombinizon), zaščitne rokavice in zaščito za dihala (maska tipa AIF2). Pri tretiranju s traktorsko nošenim/vlečenim pršilnikom mora delavec uporabljati zaščitne rokavice, delovno obleko, pokrivalo s širokimi kraji, trpežno obutev in zaščito za dihala (maska tipa AIF2). Pri stiku s škropilnimi rastlinami po preteku delovne karence mora delavec uporabljati zaščitne rokavice.

Delovna karenc: Vstop delavcev na tretirano površino je dovoljen 12 dni po končanem tretiranju.

Odgovornost za fitotoksičnost in učinkovitost sredstva prevzame imetnik dovoljenja za nujne primere. Odgovornost glede pravilne rabe FFS je na strani uporabnikov.

Sredstvo je nevarno za čebele. Cvetoča podrast v trajnih nasadih mora biti v času tretiranja s FFS, ki so za čebele nevarna, pokošena oziroma mora biti na drug način preprečeno, da bi jo FFS doseglo. **Zaradi zaščite čebel in drugih žuželk, se lahko s tem sredstvom tretira samo v nočnem času od dve uri po sončnem zahodu do dve uri pred sončnim vzhodom.** Na istem zemljišču ga lahko uporabimo samo enkrat v eni rastni dobi. Ne tretira se v vročem in vetrovnem vremenu.

O pogojih uporabe Reldana 22 EC v odmerku 1,6 l/ha mora Javna služba zdravstvenega varstva rastlin seznaniti imetnike vinogradov pred začetkom uporabe.

Sredstvo se lahko na istem zemljišču uporabi samo enkrat v eni rastni dobi v skladu z napovedjo. Javne službe zdravstvenega varstva rastlin za zatiranje grozdnih sukačev. Če je uporabljeno v skladu z navodili, ni fitotoksično na gojenih rastlinah. Pri sortah vinske trte 'Zeleni sauvignon' in 'Merlot' lahko povzroča delno razbarvanje listov.

Sredstvo je nevarno za čebele. Zaradi zaščite žuželk in drugih žuželk oprasovalcev se ne tretira rastlin med cvetenjem in v prisotnosti cvetočega plevela. Zaradi zaščite vodnih organizmov je treba upoštevati netretirane varnostni pas 50 m do vodne površine. Ne tretira se v vročem in vetrovnem vremenu.

Decis 2,5 EC, Decis, Gat decline 2,5 EC

Decis 2,5 EC in Decis: eno tretiranje je dovoljeno za vinograde za pridelavo grozdja in sicer od konca cvetenja trte do takrat, ko jagode dosežejo velikost graha (BBCH 71 do 75). Uporabljamo ga v odmerku 0,5 l/ha. Ni priporočeno mešanje z alkalnimi pripravki, s pripravki na podlagi žvepla in tiofanata.

Gat decline: dovoljeni sta dve tretiranji v odmerku 0,5 l/ha.

Skupno število tretiranj z vsemi tremi sredstvi je največ dva krat na istem zemljišču v eni rastni dobi.

Pri uporabi pripravkov Decis, Decis 2,5 EC in Gat decline 2,5 EC je treba preprečiti onesnaženje vodotokov, vodnjakov, jezer in vodnih izvirov tako, da upoštevamo predpise s področja varstva voda. S sredstvi se ne sme tretirati v območju 30 m litorisne širine od meje brega voda 1. in 2. reda. Sredstva so nevarna za čebele, z njimi se ne sme tretirati v času cvetenja gojenih rastlin in podrast. **Zaradi zaščite čebel in drugih žuželk oprasovalcev se lahko tretira v nočnem času dve uri po sončnem zahodu in največ dve uri pred sončnim vzhodom.**

Decis in Decis 2,5 EC: dve tretiranji sta dovoljeni za matične vinograde, matičnjake in trsnice.

Pripravki **Decis 2,5 EC, Decis in Gat decline 2,5 EC** spadajo v skupino sintetičnih piretroidov. Omenjeni pripravki imajo negativen vpliv na plenilske pršice iz družine Phytoseiidae – naravne sovražnike rdeče sadne pršice in pršic šiškaric (akarinoze in erinoze). Zato lahko v takšnih vinogradih lahko pride do prerazmnožitve omenjenih škodljivcev.

Pripravki na osnovi piretrina, ki imajo dovoljenje za zatiranje ameriškega škržatka, so: Kenyatox verde, Flora verde, Valentin eko insekticid iz naravnega piretrina koncentrat in Biotip floral. Na podlagi preverjanja pristojnih služb na MKO uporaba piperonil butoksida, ki ga vsebujejo ti pripravki, v ekološki pridelavi ni sporna, zato se lahko uporabljajo vsa našeta sredstva na podlagi aktivne snovi piretrina.

Učinek teh sredstev je boljši z dodatkom ogrščičnega olja v koncentraciji 0,5%. Rastline temeljito omočimo tudi na spodnji strani listov. Tretiramo ob lepem vremenu, po možnosti zvečer oziroma v hladnejših urah dneva. **Sredstva so nevarna za čebele.**

Kenyatox verde in Valentin eko insekticid iz nar. piretrina konc. v odmerku 0,7-0,8 l/ha učinkovito deluje na ličinke in nirse škržatkov. Prvo tretiranje izvedemo sredi junija proti nižjim razvojnim stopenjam ličink ameriškega škržatka, če je potrebno, tretiranje ponovimo po 3 do 5 dneh. Na istem zemljišču lahko opravimo 2 tretiranji v eni rastni dobi. Tretira se v lepem vremenu, po možnosti zvečer.

Pripravka **Flora verde in Biotip floral** uporabimo v 0,16% koncentraciji oziroma v odmerku 1,6 l/ha. Sredstvi sta primerna za omejevanje ameriškega škržatka. V primeru močnega napada tretiranje ponovimo po 7 dneh. Oba pripravka imata dovoljenje tudi za zatiranje križastega in pasastega grozdnega sukača. Priporoča se uporaba zvečer in v hladnejših urah dneva. S sredstvom se ne sme tretirati v območju 15 m litorisne širine od meje brega voda 1. in 2. reda. Sredstvi sta nevarni za čebele.

Za karantenski ukrep v razmejenem območju ne zadoščajo pripravki:

- **Reldan 22 EC** v odmerku 1 l/ha: Za vinograde izven razmejenih območij se Reldan 22 EC uporablja kot insekticid za omejevanje številčnosti ameriškega škržatka v odmerku 1 l/ha (v 0,1 % koncentraciji ob porabi vode 1000 l/ha oz. 10 ml na 10 l vode na 100 m²).
- **Steward:** Uporaba pripravka Steward je dovoljena le za ličinke stadijev od L1 do L3, vendar sredstvo le zmanjšuje populacijo ameriškega škržatka in za karantenski ukrep v razmejenih območjih ne zadošča. Uporabljamo ga v koncentraciji 0,015% pri porabi vode 1000 l/ha. Sredstvo je nevarno za čebele. Uporabljamo ga lahko v oddaljenosti več kot 15 m od nadzemnih voda 1. reda in 5 m od nadzemnih voda 2. reda. Ne sme se ga uporabljati v času cvetenja.
- **Pyrexin 25 CS:** Ta pripravek bo v vinogradih dovoljeno uporabljati le še letos in sicer do 30. septembra. Uporabljamo ga lahko samo v oddaljenosti več kot 100 m litorisne širine od meje brega voda 1. in 2. reda. Sredstvo je namenjeno izključno trznim pridelovalcem. Uporabljamo ga v odmerku 1 l/ha. Samo tretiranje s pripravkom Pyrexin za karantenski ukrep v razmejenih območjih ne zadošča. Sredstvo je nevarno za čebele. Ta pripravek je dovoljeno uporabljati le do konca septembra 2016.
- **Pyrexin M22:** Ta pripravek se lahko uporablja v odmerku 1 l/ha kot insekticid za omejevanje številčnosti ameriškega škržatka izven razmejenih območij, glede uporabe velja enako kot pri pripravku Reldan v odmerku 1 l/ha.

Opozarjamo, da je treba vsa fitofarmaceutska sredstva uporabljati v skladu z navodili za uporabo in navedbami na etiketi. Pri uporabi je treba upoštevati Pravilnik o pravilni uporabi fitofarmaceutskih sredstev (Uradni list RS, št. 71/14).

Po Pravilniku o ukrepih za preprečevanje širjenja in zatiranja zlate trsne rumenice (Uradni list RS, št. 48/14) je zatiranje ameriškega škržatka obvezno za vse imetnike trte:

- v vinogradih za pridelavo grozdja ter na brajdhah oziroma ohišnicah na razmejenem območju zlate trsne rumenice, to je v žariščih okužbe in njihovih varovalnih pasovih,
- v matičnih vinogradih, matičnjakih in trsnicah na celotnem območju Slovenije.

http://www.uvhvrv.gov.si/fileadmin/uvhvr.gov.si/pageuploads/DELOVNA_PODROCJA/zdravje_rastlin/2013/Posebno_nadzorovani_organizmi/trsne_rumenice_in_ameriski_skrzatek/2016_Navodila_za_zatiranje_ameriskega_skrz

Za spremljanje odraslih osebkov ameriškega škržatka **namestite v začetku meseca julija vinograde rumene lepljive plošče.** Plošče obesite v senčne predele trsov, kjer se škržatek najraje zadržuje. V večjih vinogradih naj bo 4-5 plošč na ha enakomerno razporejenih, v manjših vsaj 3. Tudi v **matičnih vinogradih, matičnjakih in trsnicah** je spremljanje ameriškega škržatka s 3-5 rumenimi lepljivimi ploščami na ha obvezno. Plošče boste v juliju in začetku avgusta redno pregledovali in če pri

tedenskem pregledu ugotovite ulov 4 ali več odraslih skržatkov, je potrebno v vinogradih za pridelavo grozdja, brajda in ohišnicah opraviti še drugo tretiranje. Rumene lepljive plošče se odvisno od številčnosti ulovljenih žuželk zamenja najkasneje po treh tednih.

Datum objave obvestila: 08.07.2016 11:13

Obvestilo prognozičnega centra: Jugovzhodna Slovenija/Kmetijsko gozdarski zavod Novo mesto

Objavil/a: BAJEC Domen

Pripravil: **Domen Bajec**

[Seznam registriranih FFS](#)